

KÁRPÁTI LAPOK

A turistaság, a honismeret és a természetvédelem terjesztésére
Kiadja a Magyarországi Kárpát Egyesület

Szerkesztő: Nagy Péter, peter.nagi@axelero.hu

Internet: <http://www.karpategyesulet.hu>

Postacím: 1244 Budapest, Pf.: 800.

Az „Északi Zöld”

Balassagyarmat és Sátoraljaújhely közötti, elsődlegesen a magyar-szlovák határszakaszon kialakításra kerülő egybefüggő turistaútvonal. Az ötlet Bánhidi Attiláé – akinek egyúttal munkaköri feladata is, a kivitelezést pedig Mályi József vállalta. Egyesületünk lelkes tagjai pedig szép számmal besegítenek e nem mindennapi feladatba. (4. oldal)

Nem kell ide GPS, iránytű, a jól elhelyezett felirat mindent elárul. Rónabánya – helymegjelölő-tábla.

Az iránymutató-táblákon balra Medves 7 km, Somoskő 13 km. Jobbra pedig Cered 8 km.

Fotó: Mályi József

Tudatzavar

Június 4-én névnap után keresgélek a nap-táramban. Már a hónap végénél tartok és konstatalom, akit köszönteni szerettem volna, bizony jóval korábban ünnepelt. Na erről lemaradtam, feledékenységem miatt megint kapok egy rossz pontot.

Azonban lapozgatás közben feltűnik néhány vastagan szedett nap. Mindjárt a június 19-e, ami Nemzeti emléknap. Majd 25-én A magyar szabadság napja. Mik ezek? Engem, mint egyesületi falinaptár szerkesztőt igencsak foglalkoztat e kérdés, ezért rögvest utána kerestem az interneten. Ha már rátaláltam, ezen ismereteimet nem titkolom, hanem megosztom a kedves Olvasóval is, nehogy lemaradjon valamiről. (2. oldal)

Régen és ma

Játék a gondolattal egy 2005-ös tájékozási túraverseny ürügyén. Egy hasonló, 1942-es esemény párhuzamba állítva napjaink viadalával. (9. oldal)

Trianonra emlékezve

Az Országgyűlés 2001. május 8-án elfogadta az ország szabadsága visszaszerzésének jelentőségéről és a Magyar Szabadság Napjáról szóló koalíciós előterjesztést, amely június 19-ét – az utolsó idegen megszálló katona Magyarországról történt távozása emlékére – nemzeti emléknap, június hónap utolsó szombatját – ez 2005-ben június 25-e, a Magyar Szabadság Napjává nyilvánította. No, de 2002-ben történt egy törvénymódosítási javaslat, miszerint a két nap, június 19-én legyen egy piros betűs, tehát ekkorra munkaszüneti napként összevonva. A javaslat elbukott. Elgondolkoztató, hogy a parlamentben mennyit foglalkoztak az említett kettő és itt nem felsorolt, de létező nemzeti és állami ünnepnek nem minősülő kiemelkedő fontosságú napokkal.

Június 4-e miről nevezetes? Ezt annak ellenére tudom, hogy sehogyan sincs jelezve az ajándékba kapott naptáramban. Nyilván, a naptárszerkesztő és multinacionális megrendelője, nem tartotta fontosnak az egész magyar hazát és a magyarságot ért pusztító trianoni döntés napjának megjegyzését. Hiszen, azt a magyar parlament sem tartja annak. Magyar politikusnak beszélni nem diplomatikus dolog erről, nehogy megsértődjenek az érzékeny lelkületű haszonélvezők. Ezért a mi parlamentünkben hallgatnak a politikusok. Kivéve egy parlamenti politikai pártvezért, aki az MTI-hez eljuttatott közleményében le merte írni Trianonról: „méltán gyászolunk” és röviden kifejtette az okát.

Csak emlékeztetőül, *állandó* nemzeti gyásznapunk 1849. október 6-a, az aradi vértanúk napja. *Eseti* gyásznapok voltak az idén: április 8-a II. János Pál pápa temetésének napja, 2005. május 25-e, Pongrác Gergely az 1956-os forradalom hőisének a temetése.

A jobboldalinak nevezett pártok közül – erős karhatalmi óvintézkedések mellett – néhányan megemlékeztek a békediktátum 85. év-

fordulóján, de a méltóságteljes viselkedés helyett, az egyik szervezet megzavarta a másik rendezvényét.

A fröcsögő tollú újságíró pedig ilyen cinizmussal írt a szocik lapjában: „márpedig az igazán nagy ötlet a trianoni békeszerződés 85. évfordulója kapcsán mégiscsak a mi »Csonka« Magyarországunk szélsőjobbjan született meg: jubileumi felhőmagasságokba felnyomni egy nem igazán kerek évfordulót, és egész harangzúgásos »nemzeti emléknapot« kreálni belőle. Méghozzá olyat, ami árvalányhajás, naftalinszagú rekvizitumaiban, anakronisztikus követeléseiben simán 60-70 évet megy vissza az időben.”

Magyarország több pontján is megemlékeztek a békediktátumról. Délután fél ötkor Kárpát-medence szerte megszólaltak a harangok a református templomokban. A Magyar Katolikus Egyház a templompüspökökre bízta, harangoznak-e szombaton Trianon emlékére. Vecsésen a baloldali képviselőtestület nem engedte, hogy székekaput állítsanak Trianon emlékére...

Felvetődhet a kérdés, miért írok ezekről egy turista harsonában? Csak azért, mert ez a lapocska az 1873-ban megalakult Magyarországi Kárpát Egyesület utódszervezetének a hivatalos lapja. A magyar történelem mélypontján, egyesületünk elvesztette azt, amiért annak idején megalakult és sokat dolgozott, a Kárpátokat, ezen belül a Magas-Tátrát. Ráadásul az esztelen magyargyűlölet tönkretette az MKE által a hegységekben alkalmazott útjelzéseket, tájékoztató táblákat, feliratokat, minden magyar nyelvű emléket. A menedékházakat kifosztották. A kárpátos magyarokat üldözték, a poprádi Kárpát Múzeum felbecsülhetetlen értékű gyűjteményének nagy részét felégették, stb.

Azt hiszem, június 4-én, mi egyesületi tagok jogosan viselhetnénk az Igazságot Magyarországnak pólot és lobogtathatnánk az Árpád sávós zászlót, fújoghatnánk az elszakított országrészek követségei előtt, kórusban üvöltözhethetnénk: Vessen Trianon, Nem nem soha, de nem tesszük, ez nem a mi stílusunk. Ehelyett

történelmi elődeink útmutatásait követve nagy összefogással cselekszünk a turistaság, a honismeret és a természetvédelem érdekében. Hangsúlyozom, nagy összefogással. Hiszen e nélkül káosz van, ami a 85. magyarországi trianoni megemlékezésekben (is) volt.

Nagy Péter

(Az ungvári vár udvarán elhelyezett
turulmadár fotóját 2005-ben készítettem)

Június 4. az igaz magyarnak *bánat*, a szlováknak a Szlovák Köztársaság *emléknapja* lehet, amennyiben megszavazzák az ottani parlamentben.

Miért ne szavazzák meg?

Programelőzetes

MKE tábor 2005 – Bükk

A nagy előd, Dr. Zsembery Gyula írta a Turisták Lapjában, 1929-ben: *Nagyon helyes volna, ha minden osztályunk területére minden évben egy-egy nagyobb, vándorgyűlésszerű országos tanulmányi kirándulást rendeznénk és az ilyen összejöveteleken nem a felköszöntőkön, hanem a tudás és honismeret fejlesztésén volna a hangsúly.* E gondolat jegyében rendezük meg a Bükk hegységben sátor táborunkat. A kárpátos hagyományokon (turisztika, természetvédelem, honismeret) túl a résztvevők aktívan bekapcsolódhatnak menedékház-építő programunkba is.

A tábor ideje: július 22-25.

(*péntektől – hétfőig*)

Jelentkezési határidő: június 30.

Információ és jelentkezés:

<http://kee.eck.hu>, ill.

Jelentkezés:

Köves Gyula, 20/326-4943

E-mail: kovesgy01@axelero.hu

Helyszín:

Tamás-kúti Vendégház az Eger – Lillafüred úton a 17-es km szelvénynél

Szállás: saját sátorban a Vendégház területén.

Étkezés: önellátással történik

A tábor területén főzési lehetőséget (gáz, szabad tűz) biztosítunk. Kiszállításon (előző napon megrendelt áruk) büfé működik a helyszínen

Részvételi díj: 3.000 Ft,

amely tartalmazza a táborozási díjat, a tállkozó pólójának, valamint az utolsó esti vacsora árát

Kedvezmények: A határon túlról érkező barátainkat vendégül látjuk!

A Tábor programja:

Július 22, péntek:

9.00 órától a táborozók beérkezése, regisztráció.

12.00 MKE vezetőségi megbeszélés.

14.00 Túra: (Fekete Len sziklája, Imó-kő)

18.30 Megnyitó

Szombat:

9.00 Túra (Bükk-fennsík – Őrkő ház)

21.00 Előadás, vetítés

23.00 Éjszakai túra (meglepetésekkel!)

Vasárnap:

9.00 Túra (Barlangok világa - Lillafüred)

17.00 Beszélgetés: Természetvédelem és erdőgazdálkodás a Bükki Nemzeti Parkban (meghívottak: Duska József – BNP, Garamszegi István – Egererdő)

19.00 Közös vacsora

21.00 Táborút

Hétfő:

10.00 Táborzáró ünnepség

11.00 Sátorbontás, táborzárás

Tamás-kúti ház, a táborozás helyszíne

Az „Északi Zöld”

Turistajel-festés Balassagyarmattól – Sátoraljaújhelyig

Második rész:

Somoskő térsége

Arra nem számíthatok, hogy jótét lelkek a hétvégéiket rám pazarolják, ezért egy ráérő, régi munkatársamat hívtam el néhány hét munkára. Munkanélkülüként szakácsnak tanul.

Somoskőújfalutól mentünk fel a sárgán a félbehagyott fehér alapozást folytatni. Jelzést festeni csak a kaptatón felfelé „szoktunk” – mint már mondtam, közben pihenhetünk. Hamar eljutottunk a Kis-Karancsig. Péter többet festett, mint gondoltam. A Kis-Karancstól elindultunk a somoskői határátkelő felé utat keresni. Északra tartva, egy darabig szépen haladtunk a jól karbantartott határsávban. Jól lehetett festeni tölgyfára, fenyőfára. Láttuk azokat a szekerút nyomokat, melyeket a jelenlegi határ két oldalán lévő települések között valaha használtak, de mára már nagy fenyőfák nőttek ki belőlük, befedte a gaz is. A határsávban továbbhaladva le kellett ereszkednünk egy kesztesző patakhoz. A határköveket a patakmeder mentén vezetik tovább. Turisták részére járhatatlan az út, ezért visszakapaszkodtunk a felhagyott szekerútig. Onnan kezdtünk új utat keresni Somoskőújfalu felé. Kb. 500 méternyi utat vágtunk az őserdőszerű bozótban, most mi is szinte minden fára tettünk jelet. Alapozó festéssel kijutottunk a nyitott mezőkre, közvetlenül Somoskőújfalu fölé. Onnan tovább kutattuk Északra a lehetséges útvonalat a határátkelő felé. Sehogyan sem tudtunk átverekedni a település zárt kerítés során és az alattunk húzódó vasútvonalon. Sodródunk egyre feljebb a határátkelő felé, ami nem kívánatos a turisták számára. Ezért inkább a korábban megismert sárga jelzésre gondoltunk mi is, bár sajnálnánk a kijelölt útszakaszt feladni. Késő este hagytuk abba a munkát. Táborhelyünknek a szétvert Dornyay fogadó előtti pihenőhelyet választottuk. Éppen a sátrunkat állítottuk fel, mikor fiatal, kerékpáros nemzeti parkőrök kanyarodtak hozzánk. Kérdőre vontak, hogy van

Turistáké lesz a tiltott övezet

e engedélyünk a Bükki Nemzeti Parktól a sátrazáshoz. Megvallottuk, hogy nincs, de amikor megtudták, hogy jelzést festők vagyunk, azonnal továbbálltak. Még időm se volt megkérdezni tőlük, ha zavarja a Nemzeti Parkot, hogy turisták sátraznak az erdőben, a turistaház tönkretétele nem zavarta önöket? Jó, tudom, nem ezeket a fiatalokat kellene erről kérdezgetni, hanem mondjuk Teszári bácsit, a Főnök urat és a többieket.

Barátom szakácsnak tanul. Olyan éhes volt, hogy a törpe gázon azonnal főzött egy nagyadag levest. Én sürgettem a rőzsegyűjtést, míg világos van, de a szakácsom nagyon éhes volt, ezért minden igyekezetem kudarcot vallott. Egyedül próbálkoztam a rőzsegyűjtéssel és a tűzrakással. Közben a szakácsom jól lakott, még nekem is hagyott a levesből. Késő este sikerült tüzet élesíteni, és azon paprikás krumplit készíteni. A szakácsom készítette el, az ő különleges receptje alapján. Először tegyünk a bográcsba vizet és forraljuk fel. Másodszor szórjuk a forró vízbe a megtisztított, apróra vágott pityókat (krumplit), majd mikor jól megfőtt, akkor mehet bele minden más: apróra vágott szalonna, vöröshagyma, kolbász, paprika. Amikor minden egybefőtt, akkor tálalható. Mivel én csak teát tudok főzni, a szakácsom szakértelmében egy perccet sem kételkedtem. Én is

Somoskő falu Magyarországon van, a vára már Szlovákia része

meglehetősen éhes voltam, ezért amit elémtett, elfogyott. Reggel kis csalódás érte szakácsomat, mert a maradék paprikás krumplit odavettem a kóbor kutyáknak, akik szagminta után, kóstoló nélkül továbbálltak.

Mivel elképzelésem se volt arról, hogy Somoskőújfalutól a határsávban, vagy anélkül hogyan jutunk el Somoskőre, inkább egyből Somoskőre mentünk a jelzésfestést folytatni. Először a várhoz mentünk. A vár túlsó oldalán, megnéztük a híres bazaltorgonát, majd a Petőfi kunyhónál elhelyeztünk egy helységnevmutató táblát. „Északi Zöld, Somoskő” Próbáltunk a vártól a határsávban továbbmenni, de szinte teljesen járhatatlan volt. Úgy gondoltam, hogy akkor van egy nagyszerű megoldás: fel kell menni a felhagyott kőbánya a vízszintesre gyalult meddőhányóján kialakított Kőparkhoz. Szépen benőtte a fű, már fák is vannak rajta. Kellemes park létesült a tetején. Nógrád megye érdekesebb köveiből szabadtéri kiállítást készítettek, ingyenesen látogatható. Így a vártól lefele a várjelzésnek készítettünk alapozó festést, majd a piros keresztet követve a Kőtárig nyitottuk meg az Északi Zöld további szakaszát.

A Kőtár szélénél értük el ismét a határsávvot. Most már jól járható. Keskeny a sáv, sokszor patakok keresztezik, hiszen errefelé nem a vízvázasztót használták fel a határkijelölésre. A Medves alá érkezve, nagyobb tisztáson kellett átmenni. Néha adódott egy-egy nagyobb fa, arra helyeztünk el jelzést. A Medvesre szép nyiladékon kell felmenni. Bükk és fenyő a jellemző fafajta. A csúcst (659 m) a csehszlovákok nem adták, ezért a határsáv a hegyet oldalazza. A magyar oldalon, a legmagasabb pontot (637 m) jelölték ki csúcspontnak. Ott egy helységnevet jelölő és két db. 3-4 soros iránymutató táblát helyeztünk ki. A túra idáig kellemesnek volt mondható. A Medvesről nagyon meredeken lehet leereszkedni keleti irányba. Jól le lehet látni Vecseklőre, Újbástra, Hidegkútra. Ahogy elértük a lapályosabb részt, Lőrinc oldalát, egyre vizesebb lett a talaj a lábunk alatt, majd kis lápos tavakat kellett kerülgatnünk. Kissé Magyarországra felé kanyarítottuk az utat, párhuzamosan haladva a határral. Kétszáz méterrel arrébb jutottunk vissza a sávba, de továbbra is inkább húsz-harminc méterrel beljebb, a magyar oldalon vezettük a jelzést. A határsáv DDK felé fordulása után a magasabb magyar oldalból – Ickós-bérc – ereszkedő mély vízmósásos árkokat kell keresztezni. Az árkok közel vannak egymáshoz és helyenként nyolctíz méter mélyek. Nagyon óvatosan kell leereszkedni, ügyesen kell a túloldalon visszamászni. Nagyon keskeny, alig látható ösvény szerpenyintezik egyik oldalról át a másikra. Valószínűleg a határőr katonák járták ki. Hátunkon a hátizsákunk, kezünkben a festékes vödör, a hántoló, a galycsipesz. A mutatóvány nem volt

Bazalt sziklára épült Salgó vár. Itt is járt Petőfi Sándor

könnyű feladat. Elgondoltam, hogy szegény kiskatonák, hogyan vihették fel a mázsás hátráköveket? A ló el nem ment ott. A csehszlovákoknak fontos volt, bizonyára ők szenvedtek meg vele. Egy szó, mint száz: kisiskolás, nyugdíjas turista csapatokat ide nem szabad hozni. A terep ahhoz túl nehéz! A Magyarországi Kárpát Egyesület tagságának, kimondottan ajánlom, mert varázslatos. A nehezebb részeket sűrűbben tettünk jelzést. Elértünk egy 467 méter magas magaslathoz. Hiába volt három komoly térkép nálunk, egyik sem adott iránymutatást a névadáshoz. Ezért a közeli Matyólápáról kereszteltük el. A mai napig idáig jutottunk el. Három táblát (egy helymegjelölő, két iránymutató) szögeltem fel egy fára. Már nem tudtam feliratozni, mert csepegni kezdett az eső. Nagyobb esőket jeleztek, komolyan kezdtem félni egy kiadós zuhától.

A határsávtól húsz méterre, indult el egy széles szekérút Magyarország felé. Nagy örömmel vetettük rá magunkat, mert „irányba vitt”. Röviddel később kaptunk egy másikat, ami még inkább „irányba vitt”. Aztán eltévedtünk. Az eső szerencsénkre elállt. Bosszantó esőben térképészkedni. Kiderült, hogy szinte a határig vissza kell mennünk. Sokkal több út van a hegyekben, mint amit a turista és a katonai térképek jeleznek. Egyet kiválasztottunk, és csodaszép részeket vettük az irányt Somoskőnek. Az erdős részből kiérve, egy fennsíkszerű mezőre értünk. Hamarosan megtaláltuk – „megkaptuk” a piros keresztjelzést, mely biztosan Somoskőre vezet. A jelzéseket a festők mindenhova rakták, ahova tudták. Útközben sok fácskát és néhány őzikét láttunk. Amikor én próbáltam a szakácsomhoz szólni, figyelmeztetett, hogy ne beszéljek, mert állatokat (pl. békákat) riasztok meg. Amikor ő szólott hozzám, azt szinte egész úton tette, elmesélve az összes ismerőseinek hős tetteit. A turistajelzést sokáig jól követtük. Egy helyen vá-

lasztanunk kellett, jobbra, vagy balra. Rosszul választottunk. Esti ráadásnak, ismét eltévedtünk. Visszakeveredtünk a határsávba, de ott már otthon voltunk. Saját jelzéseinken jutottunk vissza a Kőtárhoz és Somoskőre. Elhatároztam, hogy a szakácsomat legkésőbb másnap reggel vonatra teszem.

Ahogy a személyvonat elindult a somoskőújfalusi állomásra Hatvan felé, rajta a szakácsommal, szinte abban a percben érkezett meg Nagy Péter barátom Eger városából.

A kérdés továbbra is megvolt. A Somoskőújfalu vasútállomását össze kell kötni valahogyan Somoskővel. Az itteni falvakat

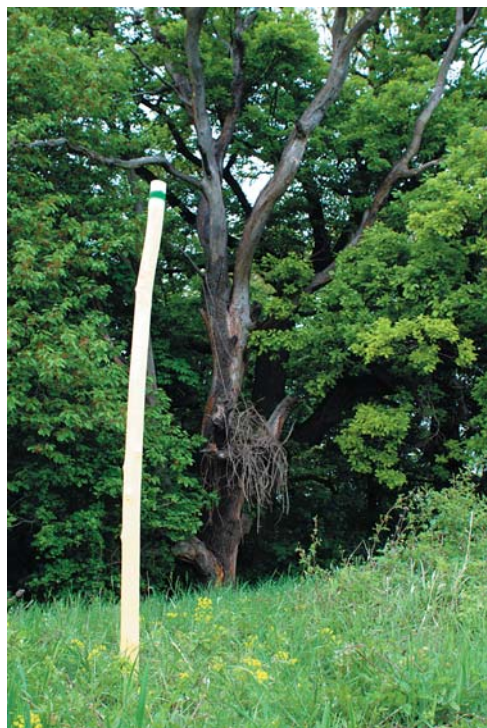
Reggeli készülődés a Dornay fogadóban

1924. február 15-én úgy adták vissza a csehszlovákok, hogy egy négyzetméternyi erdő sem engedtek hozzáférni. Ezért a házak és a szlovák oldalon lévő erdő közötti határsáv, hosszú kilométereken keresztül járhatatlan turisták számára. Szép útvonalnak bizonyult, Somoskőtól leereszkedni a piros jelzést követve, a Dornay fogadóhoz. A fogadótól a sárgát követve lehet a Somoskőújfalu vasútállomáshoz leérni. Péterrel ezt az útvonalat alapoztuk le. Az út első része inkább kocsutakat (Petőfi útnak nevezik) követ, míg a második része szép bükkösben bujkál.

A munkát idő előtt kellett abbahagynunk, mert eleredt az eső. Láttuk, hogyan mossa le a festéket a fákról. Lehetőleg egy órával az eső

előtt kell a festést abbahagyni. Jó, de mikor jön az eső?

Éjszakázni ismét visszamentünk a Dornay fogadóhoz. Péter bement az egykor turistaházként működött romos épületbe. Borzalmas pusztítást végeztek itt vandál kezek. Kiszedték az ajtókat, ablakokat, szétverték itt cserépkályhákat, válaszfalakat. Mindenütt törmelék, szemét. Péter a földszinti nagytermet kezdte el takarítani, azzal a szándékkal, hogy majd itt állítjuk fel főhadiszállásunkat. Közös erővel és lelkesedéssel, egy óra alatt komfortos, tiszta körletet teremtettünk. Felállítottuk a sátrat, az asztalt, a székeket. Az ablakpárkányok lettek a polcok. Beüzemeltük az aggregátort és lett világosság. A félig leomlott házrészben volt a konyhánk. Falból kiálló acélcső tartotta a bográcsot, mely alatt ropogott a tűz. A bográcsban készült a paprikás krumpli. (Nem árt szokni, sokáig ez lesz a legolcsóbb és a legjobb meleg étel a jelzéstestők számára.) Ahogy elnéztem,

Ahol nincs mire, vagy tilos jelzést festeni, oszlopot kell állítani

Péter más recept szerint készítette, mint előző estéken a szakácsom. A szalonát apróra vágta, megpirította. Azután jött a vöröshagyma üvegesre dinsztelése, füstölt kolbász rövid pirítása, a pirospaprika, a krumpli, majd a víz. Ennek az íze kissé másabb volt, mint a szakácsom paprikás krumplijé.

A vacsora után elmosogattunk, elrámoltunk – mert rendnek kell lenni a romos épületben, kint pedig zuhogott az eső. Azután elővettük a kézi számítógépet és elkezdtünk dolgozni rajta, úgy, ahogy a modernkor hajléktalanjaihoz illik.

Reggel megérkezett Mónika. Már hármashan kerestük Somoskőújfalutól a határsáv felé vezető utat. Ahogy elindultunk a felüljáró túloldalán a házak között Északra, azonnal ismerős tájakat láttam. A szakácsommal kb. háromszáz méterre voltunk a céltől. A vasút mellett száz méter É-ra, majd ÉNy-ra fel egy kis dombra. A vasútállomástól a Karancsig megcsináltuk a zöldzést is. Vissza a sárgán a vasútállomáshoz, onnan ismét fel a Dornay fogadóhoz. Sokat kell az autót használni!

Péter kiszúrta a romos ház falán a Dr. Dornay Béla emléktáblát. Neves természetkedvelő professzor volt, aki sokat tett a környékbeli turizmusért. Róla nevezték el ezt az épületet. Ha utólag valakiről épületet neveznek el, akkor az épület már korábban ott állt azon a helyen. Ha már a harmincas években állt a ház, akkor lehet, hogy köze volt a Magyarországi Kárpát Egyesülethez. Péter az Interneten rákeresett és talált. Az egyesületnek érdemes lenne elgondolkodnia az esetleges visszavételén. A felújítása csak 50-70 millió forint lenne. Mivel a közelben hol működik, hol nem a gyér forgalmú hotel, garantáltan nem lenne a ház kihasználva, de mert minden relatív és irreális, ebből a házból még lehetne valamit csinálni! Vasárnap reggel Elmentünk Karancsberénybe. Péter és Mónika elindult onnan a Nagy-Aranyhegyen keresztül a Karancs irányába a fedő szint felfesteni. Péter meglepődött, hogy mennyire nehéz, hullámvasutas a Karancs környéki rész. Amíg ők a hosszú úton zöldeztek, én a vasútállomás fölött megtalált összekötő részre felvittem két darab akác oszlopot. Lefúrtam a földbe, majd elhelyeztem az egyiken három db. táblát. Az oszloptól elindultam a

sárga jelzés mentén fel a Dornyay fogadó felé zöldezni. Hamar megérkeztem. Továbbmentem Somoskő felé, hogy arra is zöldezzek, de ismét eleredt az eső. Nem akartam, hogy ugyan azon a részen a zöldemet is lemossa. Szóltam a társaimnak, akik már végeztek a hosszú szakasszal (14,5 km), és Somoskő felől indultak felém zöldezni, hogy azonnal hagyják abba és jöjjenek a fogadóhoz. Így ismét hamarabb kellett befejezni a munkát, mint ahogy elterveztük. De a napot mégis sikeresnek tartottam, jól haladtunk. Köszönet az önzetlen segítőknek.

A Dornyay fogadótól, ahogy az Északi Zöld Somoskőújfalu felé indul, egy másik zöld csikjelzéssel találkozik. Az a fogadótól Salgótarjánba a campingig megy 3,2 km hosszú szakaszon. Azt át kell festeni más jelre!

Az eső elindult az égből és alig akart megszűnni egy héten át. Ez idő alatt megáradtak a patakok, folyók. Néhány mátrai település alaposan megfűrdött a sáros vízben, s lett sűrűsítés. A kényszerpihenő alatt sok új tábla készült el. A városból a hegyek közé visszatérve, a munkára és a természet szépségeire koncentrálni folytattuk a munkát, ott, ahol egy hete abbahagytuk. Ismét Mónika jött segíteni nekem. Hiába küldtem „élvezeti turistáskodni” a bodrogi ladikos túsúrára. Ő inkább az egyesület „közhasznúsági kötelezettségének” akar megfelelni a „munkatúrákon”. Ebből pedig lesz idén elég.

Április 23-án reggel ismét a Dornyay fogadónál ért a felkelő Nap. Kipirosodó arccal, a jövőbe vetett hittel, mint hajdanán a 33-as számú Kilián György úttörőcsapat úttörői, indultunk el Salgótarján felé –jelzést alapozni. Szép erdőben, kényelmes úton haladtunk. A korábbi zöld csíkot nagyon sűrűn festették. Nekünk a régi jelzést „andráskereszttel” kell megszüntetni és egy újat kell alá, vagy fölé festeni. Amikor a Salgótarjáni Bányász Torna Klub focipályájánál összeértünk a zöld kereszttel, abbahagytuk a további alapozást. Gyorsan visszasi-eztünk a fogadóhoz, és már zöld festékekkel elindultunk Somoskő felé. Kijavítottuk az esőáztatta jelzéseinket, néhányat besűrítettük. Felérve a várhoz, Mónika befizetett egy bazalt-

A vandálok ellen magasra helyezett táblák felszereléséhez kell egy kis ügyesség. Ez esetben Mályi József balkezes technikája volt a megoldás

orgona látogatásra. Szlovákok most már megengedik a magyaroknak is, hogy látogathassák, persze 20 koronába kerül. Életemben még nem fizettem azért, hogy láthassam, most sem. Inkább kint maradtam a Petőfi házikónál pihenni. Mónika a festékes ruhájában vegyült el a látogatók között. A kultúrprogram után, folytattuk a zöldezést a Kótár felé. A Kótárat elértük, azt megnéztük, majd visszafordultunk a fogadóhoz, munkát hagyva másnapra is.

Mályi József, MKE
Fotó: Nagy Péter, KEE

Tájékozódási túraversenyzés

„1942. május 16-17. a Magyar Turista Egyesület 1942. évi bázi terepgyakorlata a 40 esztendő jubileumát ünneplő Pénteki Asztal rendezésében. A gyakorlaton báromszenélyes csoportok indulnak... A terepgyakorlat a turistanevelés egyik legfontosabb eszköze. Terepismeretre, önállóságra, találegonyságra, tájékozódásra, bajtársi összefogásra nevel! A hasznos és gyakorlati cél azt követeli, hogy a terepgyakorlaton minél több csoport vegyen részt!”

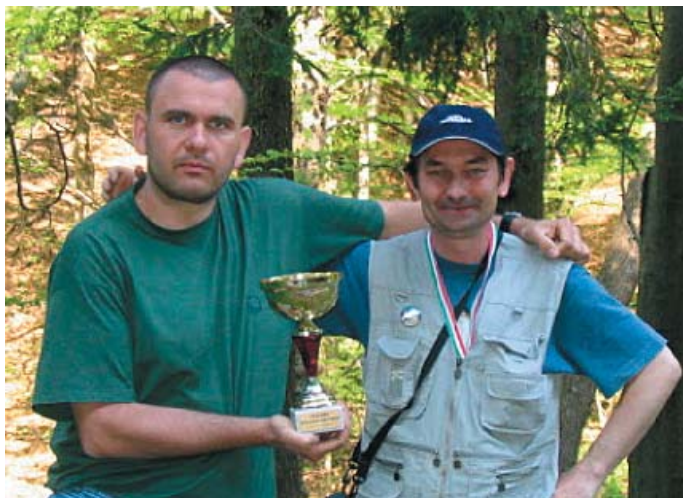
Egyesületünk rendszeresen szervez túraversenyeket. Ilyen volt februárban a „Zöld túra”, vagy lesz szeptemberben az „Eger Csillaga teljesítménytúra”. Erejükkel nem bíró sportársaink pedig végig látogatják az összes jelentősebb országos erőpróbat. Hatvanhárom évvel később, kis hazánkban hogyan zajlik egy ilyen esemény? A választ megadja az egri tagegyesületünk képviselőjének részletes beszámolója.

A versenyeket a Magyar Természetbarát Szövetség Verseny Albizottsága szervezi, veszi fel az éves versenynaptárba az egyesületek által szervezett futamokat. Egy év során 15-20 bajnoki futamot indítanak, ezekre lehet nevezni. A végső rangsorba az öt legjobb eredmény számít bele.

Múlt évben 5-ek lettünk „A” kategóriában, az idén, mivel a versenyző társam betölti a 36-ot, elindulhattunk „A-36-ban”. Mi a verseny lényege? Tájékozódási futótérképre berajzolt versenypályán kell a megadott időn belül végighaladni úgy, hogy fel kell sorrendben keresni a terepre kihelyezett ellenőrző pontokat. A magasabb kategóriákat nehezebben megtalálható pontok, és tájékozódási feladatok jellemzik: szerkesztés, irányfésű, távolságmérés, egyenes itiner, stb. Az egészben az a rázós, hogy a pályán fogalmunk sincs, hogyan állnak az ellenfelek, mert csak a célban, a kiértékelés során derül ki, hogy mit végeztünk. Szóval bele kell adni apait, anyait. Az idei versenyeken eddig egy 4. két 3. és egy 1. helyezést értünk el, jelenleg 2-ok vagyunk a bajnokságban. (Természetesen arról írok, mikor nyertünk.)

Tavaszi Kupa, OB, II. futam. Hajnali fél öt. A telefon ötödik jelzésére zökkenek vissza a realitásokba, és konstatom, hogy igencsak korán van. A felkészés oka, hogy a verseny Pécs mellett lesz és oda kellene érni. Ötkor jön Bóta Attila, majd sorba felvesszük az ifi csapat tagjait: Danit, Petit és Milánt. Mire Pécssett kiérünk a város széli Éger-völgybe, Teca mama nevezetes vendéglőjéhez, már mindenki elrajtolt. Nevezés, átvesszük a térképet, a menetutasítást, a versenyző kartont. Attila szerkeszti a 3. ellen-

őrző pontot, én meg számolom a szakaszérkezési időket. A szerkesztett ponthoz menetidőt kell számítani, ez is megvan. A rajtban még mondanak valami feladat törlést a 6. pontnál, de erre most nem tudunk figyelni. Kicsit bizonytalanok vagyunk a rajt után (nehezebben lendülök bele, mint Attila), de az eleje jól megy, időben is vagyunk, csak el ne kiabáljunk. A terep szabdalt, szintes, a 4. pont előtt jót kaptunk, majd az 5-nél az árokrendszer se semmi. A tévesztő bóják kikerülése után a Jakab-hegy alatt kezdődik az egyenes itiner, amivel mindig valami baj van. Pontosan az a baj, hogy a rendezőség ad 1: nem veszi figyelembe a feladat során előforduló összes utat, ad 2: olyan utakat jelöl a rajzon, ami a terepen nem lelhető fel, ad 3: lehetetlen terepi viszonyok között vezet: vízmosás, ruhatépfő szedres, mintha különös élvezet lenne, hogy a jobb sorsra érdemes versenyzők véresre tépetik magukat. Harmadik próbálkozás után – mikor ismét elakadtunk – kitaláltam egy lehetséges pályaépítési szisztémát, ami szerint végig tudunk menni. A Jakab-hegyi időmérő pontba futva érünk be, éppen időben. Tovább a sáncon leküzdjük az irányfésűt – ötletes, hogy a sánc túoldalára rakták ki a bójasort. A 12. pontnál a tereptárgyak helyzete nem egyértelmű, itt elvacakolunk néhány perccel. Az útvonal követéses feladat inkább a hosszával fásaszt, folyamatosan olvasuk a térképet. Zavaró, hogy a piros vonal takarja a térképjeleket, de megoldjuk, bár már 23 perc késében vagyunk. Most jön a versenyző rémálma, a térdig érő szedres aljnövényzet, megfordul a fejünkben, hogy igyunk-e a fogla-

A szerény győztesek: Bóta Attila és Benkó Zsolt

latlan forrásból, ahol a bőja leledzik, de a következményekre gondolva továbbállunk. Az időmérőig 10 percet lefaragunk a késésből futva, a zord pontőr a maradékot kegyetlenül beírja. Viszont ládászámra van üdítő, fél liter

tékelésből, lehet, hogy ez a szerencsénk. Mindenestre a kupa jön velünk hazafelé a kocsi-ban. A siker kétszeres, mert az ifiseink 2-ok lettek.

Benkó Zsolt, KEE

Terepgyakorlatunk tanulságai

Égyesületünk 1942. évi terepgyakorlatának előkészítésében, rendezésében és az egyes csapatok eredményének feldolgozásában, mint a rendező Pénteki Asztal tagja, részt vettem. Járóvezetőként szereplője voltam egyesületünk két előző terepgyakorlatának is. Kettős irányban szerzett tapasztalataimról óbajtok most egyest s mást elmondani. Soraimnak az a célja, hogy megállapításaim közlésével levonhassuk a tanulságot a jövőre nézve, mert a rendezés tökéletesítésével, a feladatok alaposabb megoldásával mozgalmunk színvonalának emelését szolgáljuk. Ha pedig a terepgyakorlatok útján a természetben biztosan mozgó turistákat nevelünk, ezzel honvédelmi jelentőségű munkát végzünk.

Az előkészítés bosszadalmas munkáinak ismertetésével nem óbajtom olvasóim figyelmét sokáig igénybe venni... csupán arra akarok rámutatni, hogy amikor az útvonalat, illetve az útszakaszokat és az ellenőrző állomásokat a terepen is megállapítottuk, akkor Asztalunk néhány tagjával – akik az előzetes bejárásón részt nem vettek – terepgyakorlatszerűen bejártattuk az útvonalat és megkerestettük az egyes állomásponktokat. Tettük ezt pedig azért, hogy lássuk, közérthetők-e a feladatok, vajon nem követtünk-e el rendezési hibát. Az útszakaszoknak többszöri bejárása alkalmával mért idők és az elméletileg kiszámított idő (egy órára 4 km-t és minden 100 m emelkedésre 10 percet véve alapul) feltűnően egyező eredményt adtak és ezeknek számtani közepét fogadtuk el az útszakaszok bejárásához szükséges végleges időnek... Visszatérve a pontozási elgondolásunkra, megemlítem, hogy az egyes útszakaszok bejárásához szükséges végleges időtől való eltérést nem abszolút percek után pontoztuk. Nézetem szerint ugyanis nem mindegy, hogy valaki 10-15 perces vagy még rövidebb útszakaszon késik-e 6-7 perccel, vagy például másfélórás útszakaszon. A hosszabb úton ugyanis több útelágazás lehetőséges, többször kell a térképet megtekinteni, esetleg az irányt megállapítani, azon kívül

más okból is (bakancsba jutott kavics, barisnya gyűrődése stb.) valószínűbb a késés, mint egy rövid útszakaszon. Ebből az elgondolásból kiindulva, az időeltéréseket százalékosan állapítottuk meg. A megállapított végleges időhöz $\pm 5\%$ -ot, de rövid szakasznál legalább ± 2 percet bozzászámitottunk és aki ilyen időhatáron ért célba nem kapott bibapontot. Az 5%-on felüli késést vagy sietést pontosztuk oly módon, hogy minden további 1%-os késést 1 bibaponttal és minden 1% sietést 1,5 ponttal büntettünk. A sietést szigorúbban bíraltuk el, mint a késést, mert a késést a térkép tanulmányozása okozza, míg az, aki a megállapított időnél, sőt annak 5 százalékkal csökkentett értékénél rövidebb idő alatt ér be, az nem turista, hanem kengyelfutó, vagy legalábbis távgyalogló. Feltételezzük a teregyakorlatról ugyanis, hogy az ismeretlen, vagy általában kevésbé ismert terepen és útvonalon vezet keresztül és így a térképet többször kell tanulmányozni. A késedelem természetesebb velejárója a teregyakorlatnak, mint a korai célbaérés. Megemlítem, hogy sietésért egy csapatot két útszakaszon és két csapatot egy-egy útszakaszon kellett büntetnünk, de a sietések mérve nem volt nagy. Az előbb említett 5% időhatárt véleményem szerint célszerű lenne a jövőben 10%-ban megállapítani, mert pl. egy órai útnál 6 perc késés vagy sietés, de főleg a késés nem hiba, tekintettel a fenti okokra.

Észrevételeimet az előző teregyakorlatokról nem kritika gyanánt óbajtottam elmondani, hanem az abból leszűrhető tanulság végett, mindannyiunk okulására.

Végül legyen szabad még egy fontos körülményre, illetve tanulságra felhívni turista társaim figyelmét. Az egyes állomások megkeresését általában jól oldották meg a résztvevők, ahol esetleg bibát követtek el, az annak következménye volt, hogy még mindig nem annyira a terep alakulatát vizsgálják, hanem inkább a tereptárgyakat figyelik útközben. Egy-egy útból szinte „hozzátapadnak” és nem veszik észre, hogy később már nem úgy halad, mint ahogy a térkép ábrázolja. Ilyenkor az irányra és a terep formáira figyelve kell megállapítani a követendő, esetleg már nem járt, de a térképezés idején meglévő és használt útvonalat.

Egyetlen orvosság a betegségre: térképpel, iránytűvel és nyitott szemmel, minél többet ki a szabadba!

Ladányi Antal
Turisták Lapja, 1942 július

Egyesületi hírek

Hideghegyi jövőnk – Jeszenszky Géza elnök, MKE

Elvi megállapodást kötöttem a Si-ker 2000 Kft-vel, hogy át vesszük a síüzemet. (Ez még nem kötelez semmire, konkrét szerződés előtt megtárgyaljuk az elnökséggel, ez most csak tájékoztatás.)

Megkapjuk kezelésre az összes berendezést, de mi felelünk a működésért, miénk a haszon, s reméljük nem lesz veszteség.

E lépésre az idej jó és rossz tapasztalatok mellett az jogosított fel, hogy elegendő elkötelezett és hozzáértő ember jött össze a felvonók és a többi létesítmény kezelésére. A régi emberek maradnak, ha akarnak, de megfelelő irányítás mellett. Galgóczi Csaba lenne a vezető, Tényi Gyuri a helyettese és a gazdasági vezető. Lehet önálló keretek között is végezni, de célszerűnek látom, ha a MKE égisze alatt csináljuk, ki is írva nevünket. Máris szereztünk új tagokat (síoktatás révén, ez jövőre jól fog működni.)

Egyesületünk részéről még mások is bekapcsolódhatnak az előkészítő munkákba és a téli üzembe. Elsőségyhez, mentéshez értők kivált. Az előkészítő munkák önkéntesek, a téli felvonókezelők díjazást kapnak.

Sítúra a Dolomitokban

Szenvedélyesen szeretem a hegymászást és ugyanígy rajongok a síelésért is. Mégis éveken keresztül külön-külön űztem e két sportot, míg rá nem jöttem, milyen jól össze lehet hangolni őket egy pár fókaszőrös túraléc segítségével. Néhány kisebb-nagyobb próbálkozás után gondoltam egy merészet és elmentem a veronai CAI-al (Club Alpino Italiano) a Braies-i Dolomitokba.

Óriási kihívás volt, hisz 1000 méteres szintkülönbséget kellett legyőzni, kezdetben erdőben, enyhe kaptatóval, majd bokrok, törpefenyők közt egyre nagyobb emelkedőkkel, végül szűk sziklavölgyekben hihetetlenül meredek ösvényeken.

Alig ismertem a csapatot, és látva, mennyire magabiztosan haladnak, nem mertem elárulni, milyen kevés tapasztalattal rendelkezem. Úgy éreztem, bizonyítanom kell, hisz ha most megálom a helyem, az elkövetkezendő hónapokban sok szép túrán vehetek részt. Nem volt könnyű tartani velük a lépést, látszott, hogy minden hétvégén ezt teszik, kitűnő formában voltak. Jóformán arra sem volt időm, hogy szétnézzek, pedig egyre szebb és szebb helyeken jártunk. Hatalmas csúcok magasodtak körülöttünk, ahogy emelkedtünk mind jobban tágult a láthatár, csak úgy szikrázott a hó a vakító napsütésben. Óriási élmény volt felérni a szinte 2500 méteres csúcsra és látni, milyen magasak még mindig a távoli hegycsúcok. Nem bírtam felfogni, miért nem hagyják, hogy élvezzem a panorámát, miért feszült a túravezető, miért kell úgy sietni a visszafordulással. Azután, ahogy elkezdtünk ereszkedni, megértettem.

Borzasztóan vizes volt a hó, szinte lehetetlen volt haladni benne. Hiába indultunk korán reggel, annyira felmelegedett délutánra, hogy kész kíszenvedéssé vált a lemenetel. Valósággal meg kellett küzdenünk minden egyes kanyarért. A hó hol kemény volt, hol meg latyakos, egyes helyeken már teljesen elolvadt, úgyhogy kénytelenek voltunk levenni a léceket és a sziklákon botladozni. Mikor úgy tűnt, végre lehet haladni egy kicsit, boldogan felgyorsultam, élveztem a szágulást. De nem tartott sokáig örömöm, sorozatosan esem, mert a vizes-jeges hóban elsüllyedtek léceim. S a hab a tortán: régi típusú kötéseim nagyon nehezen működött, úgyhogy miután kikotortam a hó alól az elkukkant síeket még külön megszenvedtem a visszacsatolással.

Nagy csalódás volt... Az ember vállalja a nehézségeket, megtesz minden erőfeszítést, legyőzi az akadályokat, hisz tudja, miután felért a csúcsra, következik a csodálatos ereszkedés. A várva

várt élmény helyett viszont hosszas kínlódás jött. Egyedül az vigasztalt, hogy a profik is ugyanúgy esnek, hiába ügyesek és tapasztaltak, ezzel a hóval ők sem boldogulnak egykönnyen. Jó volt látni, hogy nem széled szét a csapat, összefognak a bajban, segítik, biztatják egymást, ha valaki elmarad, bevárják. Nagyon kifáradtam, mire leértünk,

Jeszenszky Géza a csóványosi áprilisban

de azért volt bennem egy kellemes elégtétel, hisz végig csináltam szó nélkül, minden egyes esés után feltápáskodtam és folytattam, olyan helyeken is lejtöttem, ahol más inkább levette a léceit, mert túl meredeknek találta. Jólesett, hogy megdicsértek, elismertek és tudtam, ez garancia arra, hogy máskor is mehetek velük, befogadtak maguk közé.

*Kedves Annamária,
EKE Marosvásárhely*

Visszafordított a hegy

Rövid két hónap alatt ez már a második alkalom, hogy feljutok 3000 méterre, de az időjárás szeszélyei miatt nem érem el a csúcst. Lelombozó – talán soha többet nem lesz lehetőségem rá, hogy ide visszatérjek. Nagyon készültem erre a túrára, kissé tartottam is tőle, mert még nem mozgok elég magabiztosan a sílécekkel és a legyőzendő szintkülönbség sem nézett ki gyerekjátéknak: több, mint 1600 méter. Az Aurine-i Alpok egyik jelentős csúcsát, a Grösser Möseler (3479 m) akartuk megmászni.

Hajnali ötkor indultunk a Neves-i tótól, bizakodóan nézegetve a kristálytisza eget, sziporkázó csillagokat. De örömünk korainak bizonyult, mert ahogy kivilágosodott, szállingózni kezdett a hó. Csak úgy kavargott fejünk felett, ahelyett, hogy lábunk alatt lett volna – szinte egy órát kellett gyalogolnunk, mire végre felvehettük a síléceket. Így jóval könnyebbek lettek a hátizsákok – akkor még nem tudtuk, hogy főlösegesen cipeljük a hágóvasat és a jégcsákányt. Még reménykedtünk, hamarosan eláll a havazás, s mire felérünk a csúcsra, talán még a nap is kisüt. Túlságosan optimisták voltunk.

Az Aurine-i Alpok és a Grösser Möseler (3479 m)

Hosszasan meneteltünk a ködben, néha kitisztult pár percre, felcsillantva bennünk a reményt, aztán újra mindent elborítottak a felhők. Csak sejteni lehetett, milyen szép helyeken járunk. Elég lehangolt volt a társaság, amin nem csodálkoztam, hisz az egyre meredekebb kaptatón a havazás mellé társult a szél is. Kezdetben enyhén, aztán egyre vadabban fújt, de mi haladtunk rendületlenül, még mindig abban bízva, hogy később jobb lesz. De sajnos csak romlott a helyzet. -17 fok volt – azelőtt levő nap Veronában +25öt mértek. Az arcunkba csapódó hó lassacsán ránk fagyott, ahogy erősödött a szél, egyre nehezebben és nehezebben lehetett haladni. Egyesek lemaradoztak, a szerencsésebbek felvették szélvédő maszkukat (hogy még

ilyen is van). Pár korty forró teával próbáltunk javítani a helyzeten, de nem sok sikerrel. 3200 méter fölött jártunk már, mikor a túravezető úgy döntött, hogy visszafordulunk. Nagy nehezen felvettem a kabát alá még egy polárt, becsatoltam a bakancsomat, átállítottam a lécet – közben minde nem megtelt hóval, rendületlenül fújta-fújta a szél, nem volt menekvés előle. Mialatt levettem a fókaszőröket a síról, elgémberedtek ujjaim, szinte ráfagytak a lécre. Kegyetlen tud lenni néha az időjárás ilyen magasságban.

Átfázva és kiábrándultan fordultunk vissza. De mintha kárpótolni akart volna a természet, ereszkedéshez tökéletes volt a hó. Csak úgy száguldoztunk a finom friss hótakarón, porzott utánunk minden. Ilyenkor érzi igazán az ember a különbséget a zsúfolt sípályák és a magányos hegyek között – két külön világ.

Ahogy haladtunk lefele, csodával határos módon kezdett felszakadozni a felhőzet, végre látni lehetett az eddig elrejtett pompás tájat. Jött, hogy visszaforduljak, újra felcsillant bennem a remény – mi lenne, ha még egyszer megpróbálnánk. Sajnos senkit sem lehetett meggyőzni, pedig egyre jobban és jobban tágult a láthatár. Mire leértünk a tóhoz, egészen kitavaszodott. Attól az ötletemtől sem volt elragadtatva a társaság, hogy másszunk meg még egy csúcst, ha már ilye hamar véget ért a túra. Én még tele voltam energiával és lelkesedéssel, látva a gyönyörű napsütést, nagyon nem akaródzott beülni az autóba. Ha már ilyen sokat utaztunk, ahhoz, hogy ide elérjünk, használjuk ki a szép időt – morfondíroztam magamban. De az én magyar gondolkodásmódom nem egyezett az olaszokéval, akik bármikor visszatérhetnek, sorra meghódíthatnak minden egyes csúcst...

Égész úton lehangolt voltam s a két nemzet, kultúra, felfogás, életmód közötti különbségeken elmélkedtem – bár lehet, hogy jobban tettem volna, ha nem veszem ennyire szívre az egészséget, egyszerűen csak örvendek annak, hogy megadatott nekem ez a lehetőség.

Kedves Annamária, EKE Marosvásárhely

Túra-terv

Június

4. Tappancs-túra

„Kárpátos tájakon” – Szilvásvárad – Szalajka-völgy

Táv: 8 km

Találkozó: 9.10, MÁV pu.

Túavezető: KEE, Pappné Kormos Zsuzsa, 70/339-2325

10-12. Dél-Dunántúli Kéktúra

Kelet-Zalai-dombság

Állóképesség növelő, tájékozódási készségfejlesztő túra.

A teljes felszerelést (sátor, hálósák, kaja, stb.) hátizsákban kell vinni a túra alatt.

1. nap: Rádiháza – Szentpéterfölde (8-10 km)

Rövid éjszakai túra (Rádiházára 21.31-kor érkezünk meg, rögtön utána indulunk a tervezett táborhelyig), tájékozódás sötétben, éjszakai sátorhely keresés.

2. nap: Szentpéterfölde – Kistolmács, kemping (16 km)

Fürdés a kistolmácsi strandon.

3. nap: Kistolmács – Homokkomárom vagy Palin (23 vagy 30 km)

Kiszállási lehetőség Obornak faluban (20 km)

Utazás: vonattal:

Oda: Bp. Déli-pu: 17.05 (Göcsej IC) – Zalaegerszeg:

20.35 – átszállás: 20.55 – Rádiháza: 21.31

Vissza: Nagykanizsa: 14.30 – Bp. Déli-pu: 18.28, vagy Nagykanizsa: 15.30 – Bp. Keleti-pu: 19.33

Szállás: saját sátorban

Térkép: Dél-Zala, 28-as számú

Túavezető: PKE, Vámos László, 30/971-2146

11-12. Szlovákia, kerékpár

Szádelői-völgy (sátrazás) – Tornaai vár – Stószfürdő – Rozsnyó – Bánréve

Túavezető: KEM, Répászky Ernő, 30/392-6152

17-18. Bükk 900-as csúcsai

Bükk-hegység

Mont Blanc felkészítő, állóképesség növelő, tájékozódási készségfejlesztő túra

Hús, 900 m fölötti csúcs megmászása a Bükk-fennsíkon, lehetőleg a 10 órás szintidőn belül, a teljesítésért kitűző jár. (kb. 32 km, 2000 m szintkülönbség!) **Kiszállási vagy könnyítési lehetőség lesz!**

Utazás: autókkal, pénteken (17-én) délután indulunk

Szállás: Bánkút, síház vagy Nagy-mező, kulcsosház (szervezés alatt)

Térkép: Bükk, 30-as számú

Túavezető: PKE, Vámos László, 30/971-2146

17-19. Rax – Schneeberg (Klettersteig túrák)

1.nap: Budapest – Győr – Csorna – Sopron – Wiener Neustadt – Höllental (utazás autóval) Weichtalhaus – Weichtalklamm – Keintbaler hütte – Turmstein – Ferdinand Mayer steig – Weichtalhaus

2.nap: Preiner Gscheid – Reisstaler hütte – Raxenmauer – Heukuppe (2007 m) – Zabmes Gamseck – Wildfabrte – Kaisersteig – Habsburg haus – Schneekogel – Karl Ludwig haus – Waxriegel haus – Preiner Gscheid

3.nap: Höllental–Gr.Höllental–Teufelsbadstube–Wachtbüttelklamm–Höllental

Menetidő: 5-6 óra, 11-12 óra illetve 5-6 óra

Szállás: Kaiserbrunn sziklamászó táborban, térítésmentesen

Étkezés: önellátás

Találkozás: 2005.06.17-én 09.00 órakor Csornán a Zöldfa vendéglő parkolójában

Utazás: gépkocsival

Érkezés: 2005.06.19. esti órákban

Jelentkezés: 2005. április végéig

Túavezető: MKE, Orbán Imre, 70/942-4410

15-20. Szlovákia, Kis-Fátra

vonat – gyalog

Kis-Fátra (sátorozás)

Túavezető: KEM, Komlósi András, 20/942-9182

25. Mont Blanc felkészítő túra

Pilis – Visegrádi-hegység

Szervezés alatt – minimum 2000 m szint!

Túavezető: PKE, Vámos László, 30/971-2146

25. „Borsod szép útjain”

Bódvaszilás – Szögliget – Szádvár – Tobonya-bérc – Jósavető – Aggtelek

Táv: 20 km, szint: 400 m

Találkozó: 5.20, MÁV pu.

Túavezető: KEE, Bóta Attila, 20/965-1432

26. Aggteleki karszt

Aggtelek bg. – Szalonna – Telekesi-völgy – Csorbakő – Szubogy

Túavezető: KEM, Pintér Vendel

Július

1-16. Mont Blanc csoport környéki túrák

Lásd a részletes tájékoztatót az áprilisi számban!

Infó: PKE, Vámos László, 30/971-2146

6-12. „Kőrös 2005”, vízitábor

Táborozás Szarvason

Túravezető: KEM, Kékesi Antal, 46/373 522

9. „Évforduló” – túra

Felsőtárkány – Peskő-völgy – Peskő – Örkő ház – Zöld-rét – Felsőtárkány

Táv: 20 km, szint: 700 m, mi.: 8 óra

Találkozó: 7.00, Volán pu.

Túravezető: Nagy Péter, 30/383-1602

12-16. Tatra 2005, túratábor

Lásd a részletes tájékoztatót a májusi számban!

Infó: KEE, Köves Gyula, 20/325-4943

15-24. Alpok

autó – gyalog

Túravezető: KEM, Farkas Zsolt, 20/324 2318

22-29. MKE tábor 2005 – Bükk

Lásd a részletes tájékoztatót a májusi számban!

Infó: KEE, Köves Gyula, 20/325-4943

23-24. Szlovákia – Nógrád, kerékpár

Ipolytarnóc (sátrazás) – Losonc – Nagykürtös – Bállassagyarmat – Mobora – Szentkút – Sirok – Eger

Túravezető: KEM, Répászky Ernő, 30/392-6152

Programelőzetes

EKE tábor 2005

Szeretettel várunk Benneteket az Erdélyi Kárpát-Egyesület XIV. Vándortáborába, amelyet **2005. augusztus 3-7.** között tartunk Máramaros megye szívében, **Kapnikbánya** szomszédságában.

Reméljük, kellemes napokat töltünk majd együtt azon a helyen, melyet az 1742-ben született Born Ignác geológus mindig is kedves “natale solum”-nak nevezett. Korának egyik leghíresebb geológusa – habár élete legnagyobb részét Prágában és Bécsben töltötte – mégis Erdélyt vallotta hazájának. Mi is Erdély e csodálatos, ám jobb sorsra érdemes vidékén kalauzoljuk végig barátainkat az idej Vándortábor alkalmából. Ide hívjuk sok szeretettel és tisztelettel az EKE tagjait, bel- és külföldi természetbarátokat, mindenkit, aki szeretné megismerni a Gutin vidékét.

A Vándortábor programját és minden fontos részletet az **Erdélyi Gyopár 2005/2-es és 2005/3-as számában közöljük**. A kirándulások zökkenőmentes szervezése érdekében túráink naponta ismétlődnek. Csütörtök délután rendezzük meg a tájfutó versenyt és a honismereti vetélkedőt, ugyanekkor nyitjuk meg a fotókiállítás is. Péntek délután ügyességi versenyre kerül sor. A túrák ideje alatt tábori „óvoda” fog működni, így a kirándulni vágyó szülők biztonságban, felügyelet mellett hagyhatják gyermekeiket a táborban.

Kérjük, hogy részvételi szándékotokat **2005. június 30-ig** jelezzétek a szervező osztálynál:

Kinczel Ferenc – táborparancsnok

430134 Nagybánya (Baia Mare), Ferenczi K. u. 3.

Tel: 00-40-742-027 842

E-mail: ekenagybanya@yahoo.com

Deák László – elnök

430023 Nagybánya (Baia Mare), Aleea Rotunda 4/38.

Tel: 00-40-740-827 155 vagy 00-40-362-401 094

E-mail: dlszl@rdslink.ro,

uj szo@frauenbach.alphanet.ro

Kapnikbánya, Tatáremlék

Az eredeti felvétel Szöllőssy Jenő, A Rozsály vidékén cikkének egyik illusztrációja. (Megjelent Turisták Lapja 1942. febr.) Így ír erről: „Az erősen emelkedő műúton Kapnikbánya felé indulunk. Jobbfelől nemsokára obeliszk tornyosodik az út fölé. 1717-ben, a tatárok utolsó betörése alkalmával, a sebtében lóra ültetett tiszamelléki nemesség itt ugrasztotta, verte szét turáni testvéreink hordáját, akik éppen 8000 rabszíjra fűzött fogollyal az ország elhagyására készülődtek. Egykorú feljegyzések szerint összesen 10 foglyot tudtak magukkal hurcolni.”

E politikától mentes emlék 2005-ben ott áll még?

A fekete rigó

A Pallas lexikon a fekete rigóról:

„*Turdus merula* L., az éneklő verébalkatuak rendjébe, az árcsőrűek csoportjába és a rigófélék családjába tartozó madárfaj, melynek himje, aransárga csőrét és szemgyűrűjét kivéve, egészen fekete; nőténye barna, a fiatalok barnák és hasukon pettyesek. Csőre egyenes, vége kissé hajlott. Szárnyai farka felénél többet fednek be. Nagysága 25 cm, szárnyhossza 11 cm, farkhossza 12 cm. Egész Európában el van terjedve, lomb és fenyőerdők homályában a földön vagy az alacsony bokrok sűrűjében szeret tartózkodni, rovarokkal, pondrókkal, férgekkel és bogyókkal táplálkozik. Télen belátogat a falvak közelébe eső kertekbe is. Tanulékony, éneke erős és kellemes, amiért házaknál szokták fogságban tartani. Szép kezek fészket készítenek, melynek belsejét ki is tapasztja. A nőtény 4-5 kékeszöld, kissé barnásan pettyezett tojást rak. Évenként négyszer is költ. Fészekrakó. L. Rigófélék.”

Hogy megmelegszik minden alkonyat és mennyi vágy kel, s mennyi vízió, ha hallom drága, régi hangodat, múltam madara, fekete rigó.
(*Fekete rigó, Áprily Lajos*)

Négy nappal később...

A felvétel időpontja: 2005. május 29.

Schmidt Egon híres madárszakértőnk mondta, a fekete rigó akár Budapest címerállata lehetne. Ha hektárra átszámítanánk, legalább öt-ször annyi fekete rigó él a városban, mint a budai hegyekben vagy az erdőkben. Ráadásul amíg az erdőben évente kétszer, itt háromszor nevelnek fiókát, sokkal korábban kezdenek költetni a melegebb idő miatt.

A képeken látható fészkek nem a sűrűn lakott fővárosban van, ez egy vidéki, de emberközelben lakó rigócsaládé. A Tamás-kúti vendégházunk főút felőli oldalán, egy jókora fa törzsének elágazásában épült. A képek készítésekor reméltem, sikerül egy fekete rigó életutát bemutatnom, azonban egy hirtelenjött jég-eső agyonverte a védtelen fiókákat.

Máris lett egy újabb munkafeladat az MKE 2005 bükki tábor lakói számára: a fészkek fölé jégverés-álló tetőszerkezetet kellene építeni. A legjobb kivitelezett ötletet jutalmazni fogjuk! A tervezés már most megkezdhető.

Nagy Péter